

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף היומי" בשו"ת ומ"מ

השאלות והתשובות מסומנות בקר תחתון

חולין צד.

אלא במקום שמכריזין, ועי' רמב"ן דכל הסוגיא במקום שכל השוחטין וכל המקולין הם של ישראל דבסתם בשר כאן הוא כשר, וביאר את ב' המנהגים אם להכריז או שלא להכריז, ועי' ריטב"א דיש מנהג שלישי דהתירו לקנות מעכו"ם ורק אסרו למכור לו בשר טריפה מן המקולין.

שלימה נמי לא לישדר ליה וכו', ועי' ר"ן למה לא הקשו להיפוך שגם אם ישלח לו חתוכה וימכור לישראל יידע הישראל לבדוק? ועי' רשב"א ובאר יצחק.

חיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ועי' רש"י דעל זה סמך רבו להתיר ירך שנשלח ע"י נכרי ללא חותם, עי"ש, וברא"ה בדק הבית ב"ד שער שני כח: חולק וע"ע ריטב"א.

ואב"א במקום שאין מכריזין, גזירה שמא יתננה לו בפני ישראל, ומה שהקשו בתוד"ה אמר דאם אין מכריזין בלאו הכי אסור ליקח מן הנכרי? עי' תי', וע"ע רמב"ן ורשב"א בחי' ובתוה"ב סא:, ואי גזירה זו קאי למסקנא, עי"ש ברשב"א וברא"ה סב.

אסור לגנוב דעת הבריות ואפילו דעתו של עכו"ם, ואי ברייתא דלקמן (דמפני שני דברין אין מוכרין נבלות וטריפות לעכו"ם וכו') פליגא? עי' ריטב"א ובראשונים בע"ב, ולרש"י שם יש חילוק בין מכר למתנה, עי' תרומת הכרי רכו', ועי' תפארת יעקב דמחלק בין גניבת דעת לרמאות (גמורה).

ובראש יוסף הקשה למה לא הבאנו את שאר הברייתות המדברו בשאר ענייני גניבת דעת? ועי' ב"ח חו"מ רכח' דיש ענייני גניבת דעת דאינם אסורים רק בישראל.

אם איסור גניבת דעת הוא מה"ת, עי' יראים קכד' דס"ל שהוא דאורייתא אפילו בגוי, ועי' ריטב"א, ובסמ"ק רסב' ס"ל דהוא מדרבנן, ובספר קובץ הובא בליקוטים על הרמב"ם (מה' פרנקל) דעות ב' ו' שמחלק בזה בין מכר למתנה, ובעבודת המלך (על היראים הנ"ל) מחלק בין גניבת דעת של ממון לגניבת דעת של כבוד.

במר דשחוטה, עי' פרש"י, ועי' חת"ס וכתב סופר כאן, וע"ע בעדות לישראל'.

אנפקא חייא משמע, עי' פרש"י, ועי' תפארת יעקב מש"כ לפרש, ועי' רבינו גרשם שנראה דבריו.

אל יסרהב אדם לחבירו לסעוד לו ויודע שאינו סועד, וקשה מלעיל ז: ממעשה דרבי שביקש מר"פ בן יאיר שיסעד אצלו אע"פ שידע שאינו נהנה משל אחרים?

באוצר המלך למד מזה לחלק בין מקום שאין כוונת המפציר שבאמת יסעד אצלו שאסור לבין מקום שמתכוון באמת אף שידע שלא יבוא, ויש מתרצים על פי דברי רש"י שא"ל יהי רצונך שתסעד אצלי שכה"ג שמבקש ממנו שכך יהיה רצונו אין כאן גניבת דעת (המאסף ח"י פד').

עי' באחרונים שמחלקים בין מפציר בו הרבה למפציר בו פעם או פעמיים או בדרך כבוד דשרי.

ולא יפתח לו חביות וכו', ועי' פרש"י ור"ג, וקשה אם מכרה איך נוטל ממנה ללא רשות? עי' מהרש"א ותפארת יעקב.

ולא יאמר לו סוך שמן וכו', ופרש"י דיודע שלא יסוך עצמו וגנב דעתו במה שאין שמן בפך, וקשה אי יודע שלא יסוך עצמו ולכן מציעו לו גם אם יש שמן בפך אסור? ותירצו שבכהאי גוונא שאין שמן בפך אפילו להציע לו פעם ופעמיים דרך כבוד אסור, וע"ע שו"ע הרב דיני הונאה סעי' יד'.

ואם בשביל כבודו מותר, ויל"ע למה הרמב"ם לא הביא דין זה (כס"מ דעות ב' ו')? עי' לב אריה ופרשת המלך שם.

אב"א שאני עולא דחביב ליה וכו', עי' חת"ס וכת"ס בבאור תי' הגמ', וע"ע במפרשים דלעיל למה הרמב"ם לא הביאו.

לא ילך לבית האבל ובידו לגין המתקשקש, עי' רש"י ומהרש"א איזה גניבת דעת יש כאן.

לא ימכור אדם לחבירו סנדל וכו', ועי' מהרש"א ותפארת יעקב שהקשו דהא אינו גניבת דעת אלא גזל ממש?, עי' תירוצם, וע"ע מה שפירש במפני הסכנה היאך איירי?.

חבית של יין ושמן צף על פיה וכו', וצ"ע המעשה וכי הדרך להזמין אורחים של שמן? עי' תורת חיים, וברדב"ז על הרמב"ם ברכות ז' י'.

ואין האורחין רשאים ליתן וכו', ולשמש של שהסעודה רשאים יש"ש כ', ובפרישה או"ח קע' טו' ביאר החילוק ביניהם, ועי' בב"ח ובמג"א ס"ק כג'.

חתוכה צריך ליטל ממנה גיד הנשה, ועי' איסור משהו לראב"ד סוף פ"ב מה שהוכיח מכאן לסמוך על מנקר לא מוכר, ועי' רשב"א מה שהקשה ותי' על דבריו, ע"ע ב"י סי' סה'.

אין מוכרין נו"ט לעכו"ם, ומדברי רש"י נראה דאם לא יודיעו שהיא טריפה איכא גניבת דעת, והקשו מלהלן ד"ה אינהו שכתב דרק במטעהו בדיבורו הוי גניבת דעת? עי' תפארת יעקב ומהר"ם שיף, ושיטת התוס' עי' בע"ב ד"ה אמר וד"ה אינהו.

ע"ב

מפני שני דברים וכו', ובבאור המשנה והברייתא והאם הם חולקים, מלבד שיטת רש"י והתוספות (ור"ת), יש את שיטת הרי"ף עי' בעל המאור רמב"ן ורשב"א, וע"ע בתוספתא ז' א' ובתורת חיים שביארה בהרחבה ועי' תרומת הכרי רכח' שסיכם את השיטות השונות.

כי הא דמר זוטרא, וקשה הא התם כלל לא נתכוונו להטעותו? עי' תפארת יעקב.

איהו דקא מטעי נפשיה, ולא מבואר מה השיב רב ספרא, עי' דברי אליהו מכות כד. עי"ש יפה ללב.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעה'
להערות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל
שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.